

[PB] Officiële opening van het Klimaatcentrum

Brussel, 29 november 2022 - Op 29 november 2022 om 10 uur hebben Staatssecretaris Thomas Dermine, Wetenschappelijk Directeur Valérie Trouet en Operationele Directeur Ella Jamsin het Klimaatcentrum in de Pool Ruimte in Ukkel officieel geopend. Het evenement werd bijgewoond door Belgische en internationale wetenschappers, industriëlen, academische, federale en politieke vertegenwoordigers. Bertrand Piccard, die met het zonnevliegtuig Solar Impulse rond de wereld vloog, was de speciale gast.

De officiële opening van het Klimaatcentrum, bood de genodigden en de pers de gelegenheid de directeurs van het Klimaatcentrum te ontmoeten en kennis te maken met het klimaatonderzoek dat binnen de Federale Wetenschappelijke Instellingen wordt gevoerd.

De huidige klimaatverandering stelt de samenleving voor vele uitdagingen. Uit de meest recente IPCC-rapporten blijkt dat de opwarming tegen 2050 in elk scenario zal toenemen, tenzij de uitstoot van broeikasgassen de komende decennia aanzienlijk wordt verminderd. Meer dan ooit moeten we deze verandering in al haar aspecten trachten te begrijpen en er oplossingen voor vinden.

Het Klimaatcentrum werd opgericht op initiatief van de staatssecretaris voor Wetenschapsbeleid, Thomas Dermine. Het centrum zal het klimaatonderzoek van de Federale Wetenschappelijke Instellingen (Koninklijk Meteorologisch Instituut, Koninklijk Belgisch Instituut voor Ruimte-Aëronomie, Koninklijke Sterrenwacht van België, Koninklijk Belgisch Instituut voor Natuurwetenschappen, Koninklijk Museum voor Midden-Afrika en Sciensano) bundelen en coördineren. Daarnaast beoogt het centrum de samenwerking met andere onderzoekscentra en universiteiten te versterken en zich meer te richten op de behoeften van de economische en politieke actoren (aanpassingsmaatregelen, mitigatiestrategieën, enz.).

“België beschikt over onderzoekscentra en kennisinstellingen van wereldklasse die zich bezighouden met het klimaat. Simpelweg door onze krachten te bundelen, kunnen we hier het grootste klimaatonderzoekscentrum van Europa creëren”, zegt staatssecretaris Thomas Dermine. “Door een structurele samenwerking tussen de verschillende partners en de coördinatie van het Klimaatcentrum te organiseren, willen we het Belgisch klimaatonderzoek naar een hoger niveau tillen. Daarnaast heeft het centrum als missie om politici en bedrijven in staat te stellen beter onderbouwde beslissingen te nemen.”

Voor de werking van centrum is een jaarlijks budget van twee miljoen euro voorzien door de federale overheid. Naast de wetenschappelijk directeur en de operationele directeur zal het Klimaatcentrum een tiental medewerkers in dienst hebben.

Naar aanleiding van de opening van het Klimaatcentrum werd een kunstwerk onthuld op de Ringlaan. Het werk, gemaakt door het collectief Wall Street Colors, toont menselijke silhouetten bedekt met patronen, variërend van microscopische beelden van bacteriën tot hittegolven gezien vanuit de lucht, en roept het verband op tussen alle schalen van ons ecosysteem en de centrale rol die de Mens en de Natuur spelen.

Een gebouw speciaal gerenoveerd en ingericht voor het Klimaatcentrum

Het klimaatcentrum wordt gevestigd in de Pool Ruimte in Ukkel, in een huis dat van oudsher gebruikt werd als woning voor de directeur van het Koninklijk Meteorologisch Instituut.

Het gebouw werd onlangs volledig gerenoveerd en heringericht door de Regie der Gebouwen, de vastgoedbeheerder van de federale staat, om er het Klimaatcentrum in onder te brengen. Het bestaat nu uit verschillende kantoren, conferentiezalen en studio's voor wetenschappers die tijdelijk op de site verblijven.

Het renovatieproject omvatte ook heel wat energetische verbeteringen: hoogrendementsgasketels, thermodynamische boilers voor de warmwaterproductie, isolatie met dubbele binnenwand in cellenblokken, gecontroleerd mechanisch ventilatiesysteem, installatie van tanks voor de regenwaterrecuperatie en plaatsing van ledverlichting. Tot slot heeft de Regie der Gebouwen een helling laten aanleggen om het gebouw toegankelijk te maken voor personen met een beperkte mobiliteit. De uitgevoerde werken vertegenwoordigen een investering van meer dan 3 miljoen euro.

“De klimaatverandering is een belangrijke maatschappelijke kwestie. De Regie der Gebouwen past voortdurend haar vastgoedportefeuille aan om te beantwoorden aan de hedendaagse uitdagingen. In dit kader wordt de voormalige directeurswoning van het KMI een nieuw Klimaatcentrum.” verklaart Mathieu Michel, Staatssecretaris voor Digitalisering, belast met Administratieve Vereenvoudiging, Privacy, met de Regie der Gebouwen, toegevoegd aan de Eerste Minister.

Op de ruimtepool zijn ook het Koninklijk Meteorologisch Instituut, het Koninklijk Belgisch Instituut voor Ruimte-Aëronomie en de Koninklijke Sterrenwacht van België gevestigd, waar een belangrijk deel van hun onderzoek betrekking heeft op het klimaat.

“Dankzij de omvangrijke investeringen van de Regie der Gebouwen zijn de verschillende diensten op één site gecentraliseerd. Dat maakt hun werking efficiënter. Bovendien was het voor mij belangrijk om het expertisecentrum in gepaste lokalen te huisvesten zodat het zo goed mogelijk zijn opdrachten kan uitvoeren”, voegt Matthieu Michel eraan toe.

De Directeurs

Wetenschappelijk Directeur: Valérie Trouet

Prof. Valérie Trouet behaalde een doctoraat in Bio-ingenieurswetenschappen aan de KU Leuven. Momenteel is ze hoogleraar in het Dendrochronologisch Laboratorium van de Universiteit van Arizona (VS). Daar bestudeert ze de evolutie van klimaten in het verleden door het analyseren van boomringen, een wetenschap die dendroclimatologie wordt genoemd en waarmee ze het klimaat over een periode van 2000 jaar kan bestuderen. In 2020 schreef Valérie Trouet hierover een boek voor het grote publiek in de Verenigde Staten (“Tree Story”), dat in het Nederlands is vertaald (“Wat bomen ons vertellen”). Trouet zal begin 2023 aantreden als Wetenschappelijk Directeur van het Klimaatcentrum.

“Het Belgisch Klimaatcentrum biedt een unieke kans om met mijn expertise optimaal bij te dragen tot concrete oplossingen met impact voor de klimaatproblematiek en om dringende en noodzakelijke bruggen te bouwen tussen klimaatwetenschap en -beleid”, zegt Valérie Trouet.

Operationele Directeur: Ella Jamsin

Ella Jamsin is doctor in de natuurkunde aan de Université Libre de Bruxelles. Haar proefschrift ging over de studie van zwarte gaten. Vervolgens richtte zij haar carrière op duurzame ontwikkeling en de circulaire economie, met name bij de Ellen MacArthur Foundation, die werkt aan het versnellen van de overgang naar de circulaire economie. Ze is ook assistent-professor in Design geweest voor

duurzame ontwikkeling aan de Universiteit van Delft, Nederland, en zelfstandig consultant voor klimaatvraagstukken. Jasmin treedt op 1 december 2022 in dienst als Operationeel Directeur van het Klimaatcentrum.

“Ik kijk uit naar de kans om met de Belgische wetenschappelijke gemeenschap samen te werken om hun impact op het klimaatbeleid van de overheid en de privésector te vergroten,” zegt Ella Jamsin.

Het kunstwerk voor het Klimaatcentrum

Naar aanleiding van de opening van het Klimaatcentrum werd een kunstwerk onthuld op de Ringlaan. Het werk, gemaakt door het collectief Wall Street Colors, toont menselijke silhouetten bedekt met patronen, variërend van microscopische beelden van bacteriën tot hittegolven gezien vanuit de lucht, en roept het verband op tussen alle schalen van ons ecosysteem en de centrale rol die de mens en de natuur spelen.

Het kunstcollectief Wall Street Colors verwoordt het zo;

In een context van ecologische crisis is de mens, ten goede of ten kwade, een van de centrale actoren in zijn ecosysteem. Maar zelden hebben we de kans om het volledige scala van onze tegenhangers te zien, of om het effect van onze activiteiten op hen allemaal te waarderen. Met name de uitersten van het ecologische continuüm, zoals het microscopische leven en de wereldwijde weersschommelingen, worden aan het oog onttrokken en te gemakkelijk genegeerd.

Het hier gepresenteerde werk een uitgeknipte strook die de silhouetten volgt van mensen van verschillende leeftijden, in posities van hoop of genegenheid. Deze figuren zijn bedekt met een mengeling van tinten en patronen die alle schalen van ons ecosysteem vertegenwoordigen. Foto's van de aarde vanuit de lucht ontmoeten microscopische beelden van cellen, hittegolfpatronen ontmoeten macrosecties van bomen in een harmonieuze samensmelting.

Deze natuurlijke vormen worden beziend door levendige kleuren, zoals het overvloedige leven waartussen de mens evolueert, waarbij warme kleuren overheersen, die herinneren aan de alarmerende opwarming van het klimaat. Deze worden aangevuld met door de mens gemaakte vormen die met artistieke technieken, zoals aquarelvlekken en harsformaties, zijn gecreëerd en die de respectvolle integratie oproepen van menselijke levensstijlen in de omgeving die hen herbergt. De zachte en open posities van de figuren roepen een gemeenschap op tussen de Mens en de Natuur.

De brede waaier van natuurlijke objecten die in dit werk vertegenwoordigd zijn, illustreert de roeping van het kenniscentrum voor klimaat: de interdisciplinaire studie van de klimaatverandering, de gevolgen ervan voor onze samenleving en de manier waarop de mens eraan deelneemt en ze waarneemt.

De partners

<p><i>Koninklijk Meteorologische Instituut</i></p> <p>https://www.meteo.be/</p> <p>Contact directeur: Daniel Gellens daniel.gellens@meteo.be Tel: +32-(0)478 23 58 74</p>	<p><i>Koninklijk Belgisch Instituut voor Ruimte- Aëronomie</i></p> <p>https://aeronomie.be/</p> <p>Contact directeur: Martine De Mazière Martine.DeMaziere@aeronomie.be Tel : +32-(0)2 373 04 00</p>
<p><i>Koninklijke Sterrenwacht van België</i></p> <p>https://www.astro.oma.be/</p> <p>Contact directeur: Ronald Van der Linden Ronald.Vanderlinden@oma.be Tel: +32-(0)2 373 02 49</p>	<p><i>Koninklijk Belgisch Instituut voor Natuurwetenschappen</i></p> <p>https://www.naturalsciences.be/</p> <p>Contact directeur: Patricia Supply psupply@naturalsciences.be Tel: +32-(0)2 627 44 55</p>
<p><i>AfricaMuseum</i></p> <p>https://www.africamuseum.be/</p> <p>Contact directeur: Karel Velle karel.velle@africamuseum.be Tel: 0+32-(0)2/769 52 74</p>	<p><i>Sciensano</i></p> <p>https://www.sciensano.be/</p> <p>Contact directeur: Christian Léonard press@sciensano.be Tel: +32-(0)2/642 54 20</p>
<p><i>Belspo</i></p> <p>https://belspo.be/</p>	<p><i>Regie der Gebouwen</i></p> <p>https://www.regiedesbatiments.be/fr</p>